

Сутра на репертоару

Позориште „Улисис“ (Хрватска) и Београдско драмско позориште (Србија)

КО СЕ БОЈИ ВИРЏИНИЈЕ ВУЛФ

Режија: Ленка Удовички

Драматуршкиња: Жељка Удовичић
Плештина
Костимографиња: Бјанка Аџић Урсулов
Сценограф: Стефано Катунар
Аутори музике: Најџел Озборн, Давор Роко

Кореограф: Матија Ферлин
Дизајн светла: Андреј Хајдињак
Дизајн звука: Давор Роко
Асистенткиња режије: Рајна Рац

Асистенткиња сценографа: Паола
Лугарић Мајсторица шминке и фризуре:
Марија Бингула

Играју:

Џорџ: Раде Шербеџија
Марта: Катарина Бистровић Дарваш
Ник: Милан Марић
Хани: Ромина Тонковић / Ника Иванчић

О РЕДИТЕЉКИ

Ленка Удовички је дипломирала режију на Факултету драмских уметности у Београду и започела своју каријеру у позориштима у Београду и другде у бившој Југославији. Године 1994. придружује се Ванеси Редгрејв, Корин Редгрејв, Кики Маркхам и Екарту Ша олију као суоснивачица и једна од уметничких водитељица Moving Theatre Company. За Moving Theatre режирала је Водопад В. Стевановића и Паликуће Макса Фриша с Frances de la Tour (Riverside Studio), Менотијевог Конзула (Leighton House), Нужне мете Еве Енслер (с Глен Клоуз у главној улози). Режирала је History's Rhyme за English National Opera Studio у лондонском Limelight клубу и Олују Вилијама Шекспира у Шекспировом Globe Theatre, те праизведбу опере A Better Place Martina Butlera у Енглеској Националној Оперу. За Opera Circus режирала је праизведбу Differences in Demolition (Sevdah Opera) Најцела Озборна и

Обалска линија – приче о љубави и рату (у копродукцији са Scottish Ballet и Hebrides Ensemble). Радила је као спољни предавач на California Institute of the Arts и UCLA у Лос Анђелесу. Године 2011, уз драматуршку сарадњу Наташе Говедић, режирала је перформанс Нераскидиве нити – Раднице у култури за раднице у текстилној индустрији којим је подржала бивше раднице Каменског, које су и саме учествовале у перформансу. За Позориште „Улисис“ режирала је представу Краљ Лир с Радетом Шербеџијом у главној улози, која је још увек на репертоару. Надаље, потписује режију за следеће представе: Позориште „Улисис“: Медеја, Мара/Сад, Core Sample, Хамлет, Пијана ноћ 1918, Ромео и Јулија '68, Олуја, Кабаре Брехт – Задрживи успон Артура Уија, Покојник, Шекспир у Кремљу, Антигона – 2000 година касније, Добри човек из Сечуана, Шекспир летње ноћи – варијације и Бакхе. Обавља дужност уметничке директорке Позоришта Улисис од 2012. године.

О ПРЕДСТАВИ

Ко се боји Вирџиније Вулф, комад који већ пола века с лакоћом осваја позоришну и филмску публику, огледа се у хуморним елементима црне, мрачне, дивље комедије, али с елементима мелодраме, трагедије, слапстицка па и сатире театарски прозива и позива на пропитивање друштвених конвенција на оригиналан и снажан начин. Марта и Џорџ, средњовековни брачни пар у ситне сате, по завршетку факултетске забаве угошћују млади брачни пар, Ника и Хани. У тој се ноћи раскринкава лажна идила учмалог малограђанског живота на провинцијском универзитету. Одабир тако неконвенционалног времена за конвенционална дружења отвара драмски простор низању сцена које нам допуштају да завиримо иза кулиса социјално прихваћеног кодекса понашања.

Ноћ у којој се под изговором вишка алкохола руше оgrade друштвених правила, оних које малограђанском сигурношћу јамче такозвани успех, немилосрдно се пропитује наличје ове наше културе и цивилизације. Као и нама, и овим је ликовима лакше егзистирати под кринком нормалног живота него скинути маске и рискирати неповратни губитак властитих ослонаца у толико потребним животним илузијама. А оне те ноћи, вероватно тек до следећег јутра, падају. Али, искреност не доноси катарзу, већ отвара простор боли и патње. То се да сажети у једну реченицу писца који је рекао: „Ко се боји Virginia Woolf?“ значи „Ко се боји вука још?“ значи „Ко се боји живота без лажних илузија?“

Савременост ове представе огледа се и у томе што без страха и врло недвосмислено најављује продорну, агресивну, на све спремну „нову“ генерацију која промовише замисао да је успех мјерљив искључиво критеријумима које доноси либерални капитализам. Ипак, „Virginia Woolf“ пружа нам могућност индивидуалног бега од друштвених конвенција, сугеришући нам да се још увек можемо залагати за могућност избора; за право на властиту збуњеност и ћутање унутар цивилизације која инсистира на комуникацији буке; охрабрује нас у праву на постављање питања у свету који таква питања извргава руглу; у праву на романтизам и мелодраму у свету који се срами емоција.

Жељка Удовичић Плештина,
драматуршкиња

БИЛТЕН

Јоаким Интер Фест 14 • број 4 • 11. октобар 2019.

Дан трећи – ХАСАНАГИНИЦА Новосадско Позориште/Újvidéki Színház Нови Сад,

ЛИЦЕМЕРАН ОДНОС ДРУШТВА У КОМЕ ЖИВИМО

Трећег дана на репертоару Јоаким Интер Феста 14. била је представа Новосадског позоришта Újvidéki Színház „Хасанагиница“ коју је по мотивима драме Љубомира Симовића режирао Андраш Урбан. И редитељ и ансамбл су стари познаници крагујевачког фестивала. Новосађани су на Јоаким Интер Фесту два пута победили 2012. баш са Урбановом представом „Мара Сад“ и две године раније са плесном инсценијом „Сна летње ноћи“ у режији Золтана Пушкаша. Андраш Урбан је и лауреат највећег признања крагујевачког Театра Статуе „Јоаким Вујић“ која му је 2014. године додељена за развој и допринос позоришном животу у Србији.

Представа „Хасанагиница“ је пролетос суверено тријумфовала на „Стеријином позорју“ где је не само проглашена за најбољу представу, већ је и „однела“ награде за драматургију (Ведрана Божић), глумачко остварење (Марта Береш за лик Хасанагинице, која је за глуму награђена и наградом листа „Дневник“) и музику Ирене Поповић Драговић.

Андраш Урбан због свог уметничког ангажмана у Приштини није могао да присуствује синоћњем, фестивалском извођењу „Хасанагинице“ а прошле године

поводом премијере представе у листу „Данас“ је изјавио: „Препознаје се, положај жене, односно однос према женама, тај лицемеран однос друштва у којем живимо. Ми сами у себи препознајемо ту лицемерност: причамо масне вице, мушке шовинистичке, иако знамо да то није у реду али им се смејемо“, изјавио је он.

У својој селекторској експликацији Слободан Савић, уметнички директор и селектор фестивала истакао је да ће овај фестивал, док он буде на његовом челу славити естетски софицирано и друштвено одговорно позориште.

Рад Андраша Урбана нераскидво је везан за ангажовани театар. Са тим се слаже и протагонисткиња насловне роле Хасанагинице Марта Береш која са њим радила у више представа, пројеката и ансамбала.

Ангажованост је пре свега у томе да можемо да користимо неке класике и дела која су неоспорног квалитета али без страхопоштовања, обзира према свој тој „патини и прашини која су по њима напала“ или да их радимо, онако, класично као епоху у којој су настала са све костима, него да стварно продremo у срж ток текста и сагледамо како третира проблем данашњице. Сваки класик и јесте класик баш због тога што његово дело опстје и

дан данас у савременом свету. Трудиле смо се заједничким снагама и редитељ Урбан и глумачки ансамбл да „скинемо сву ту прашину“ и „позоришност“ комада и уђемо његову у суштину, оно, о чему стварно „прича“ овај комад, каже она.

За Марту Береш овако конципирана „Хасанагиница“ третира манипулација жене.

Манипулација женом али истовремено и женине манипулације. Показујемо проблематику шта значи бити жртва. Како данашње, такозвано „мушко друштво“ прави од жена жртве али и како и оне саме на то пристају. Мислим да овај комад треба да нас освести да не разликовамо једни о другима као половима, као мушкарцима и женама, него искључиво као о поједицима, напуштеној деци, као што последњи сонг у нашој представи јасно говори: „Ми нисмо мушкарци, нисмо ни жене, него деца, напуштена деца...“

Попут и прексиноћњег извођења „Тартифа“ и Урбанова „Хасанагиница“ само полази од Симовићеве драме.

Кренули смо од Симовићеве „Хасанагинице“ али смо додали пуно нових текстова референтних на данашње ситуације и мноштво коментара на савремена и актуелна дешавања. Пре свега у светлу овог, главног мушко-женског проблема. Има

сонгова преко којих баш на бунтовнички начин желимо да допремо до публике, истиче наша саговорница.

Она дуго сарађује са Урбаном и била је члан његовог позоришта „Деже Костолањи“ пуних 12 година.

– Пре две сезоне сам отишла из позоришта и сада сам слободна уметница. То је заиста била јако интензивна и добра сарадња али сам ја у једном тренутку осетила потребу да иступим из ансамбла и проширим своје уметничке и глумачке видике. Да себи пружим прилику да се испробам и у другачијим стварима, искрена је Марта Береш, која са Урбаном радила и монодраму „Шоу једне девојке“ конципиране на њеном животу а коју су написали заједничким снагама.

– Материјал је настао тако што је он мени задавао задатке да размишљам о мом постојању, данас, овде у овом свету, у овом друштву, у стварности која нас све окружује и онда је од тог направио колаж о животу једне данашње девојке или жене, каже ова глумица која иначе сем на свом, матерњем језику глуми и на српском.

– Добили смо позив од БИТЕФ Театра да ту монодраму поставе на свој репертоар али су ме питали да ли би била вољна да представу преведем и играм на српском језику. Ипак, људи лакше разумеју глуму када је на њиховом језику. Пристала сам и признајем да је то био највећи изазов у глумачком смислу у мом дотадашњем животу и каријери.

Од тада играла сам је на много сцена у Србији, Црној Гори и Босни и Херцеговини и заиста ми је то била велика школа и невероватно искуство сматра она, додајући да је велика предност када се глуми на два језика и у две земље, пошто на ради и у Мађарској. Овог лета снимила

је тамо свој први дугометражни играни филм „Овако си савршен/а“.

– Од како сам слободна уметница зову у многе пројекте и у Србији и у Мађарској. То и јесте био мој „ултимативни циљ“ када сам се определила за статус „слободњака“ да ми ни језик не буде препрека него да заиста могу да радим са људима са којима баш желим да радим и да знамо да делимо нека слична осећања и да имамо исте системе вредности и можемо без икаквих проблема и баријера да заједно стварамо. То је за сада на „врло добром путу“ и због тога сам веома срећна и лично и професионално додајући да је управо добила понуде од мађарских театара као и за нови филм.

Такође у Војводини игра у више кућа: у Сомбору, где је ускочила у представу Кокана Младеновића „Када би Сомбор био Холивуд“, на својој некадашњој матичној сцени „Костолањи“ ангажована је у чак десет представа, а у новосадском сем Хасанагинице ради и „Ану Карењину“ у којој тумачи главну улогу и чија се премијера очекује 29. октобра.

За Даниел Хуста који игра Хасану традиција је проблем који карактерише његову улогу.

– Традиција. Цела моја улога је лик или представља све оне људе оптерећене традицијом. Људе за које је традиција све. Ако било ко, па и његова жене прекрши нешто што Хасана сматра традицијом или обичајем, он то реже, кида, чупа... избацује из свог света и окружења. За мене као човека и глумца најважнији је однос данашњих мушкараца и жена. Оне су се еманциповале,

много се тога издежавало а мушкарци на њих и данас гледају традиционалистички. Али и они су осећајни, сензитивни, рањиви... Е, сад, како то да покажу и како онда други гледају на њих..., тврди он додајући да ипак има лепих традиција и обичаја за које не би волео да се погубе заувек у свету друштвених мрежа и глобалном селу.

Иначе, Хуст је већ био на Јоаким Интер Фесту као глумац у „Сну летње ноћи“ и наглашава да увек воли да дође у Крагујевац „због традиционалне фестивалске љубазности и гостопримства“.

За глумца Арпада Месароша који тумачи ролу бега Пинторовића и музика у овој представи је значајан сегмент исто колико глума. Барем када се његове улоге тиче, није тешко пронаћи копчу са садашњошћу.

– Од кад постоји свет и људска цивилизација увек је било таквих људи као бег Пинторовић, којима је само битно да се што боље наместе, сместе, углаве, усаде, ситуирају и позиционирају. За њих не постоји превелика цена коју неће платити само да дођу до тог места, положаја, циља... који су зацртали. Такви људи нису ни чулу за реч – морал. Зато и није тешко замислити таквог човека у било које доба, некадашње или садашње како једноставно, хладно продаје сестру, сматра он.

Такви „пинторовићи“, по њему су свуда око нас.

– Довољно је да упалите ТВ, погледате вести и они су ту, на екрану, духовит је он, додајући да смо претрпани таквим људима клишеа, који су само сами себи важни и лажни ауторитети.

И Месарош наглашава да је рад са Урбаном увек инспиративан.

– У коначној верзији представе мало је тога остало од Пинторовићевог лика како га је Симовић написао. Ми играмо, „газимо“, брзо, јако гласно и нема времена за слојевитост ликова и њихово нијансирање. Код Урбана је увек тако. Он не воли глуматање. Покажеш „шта тај лик хоће“ и одмах идеш даље. Причу о Хасанагиници у Србији, Босни, Хрватској и Црној Гори зна свако. Оно што публику привлачи овој представи је енергија подстакнута музиком која је изузетно важан део представе, закључује он.

Тако је било. Права, „урбановска“ брутално јака и огољена „Хасанагиница“ која се поиграва са јаловом политичком аи и свим осталим лицемерним „коректностма“ буквално је разнела крагујевачку публику која јој је дуго, дуго и френетично аплаудирала.

Представљамо чланове жирија – Анђелка Николић

НАГРАЂИВАНА РЕДИТЕЉКА

Анђелка Николић (1977) је дипломирала на Катедри за позоришну и радио режију Факултета драмских уметности и на Катедри за француски језик Филолошког факултета у Београду.

Режирала је преко тридесет представа у позориштима Србије и Словеније, за децу и одрасле, у институционалном оквиру и на независној сцени, и десетак радио драма. Учествовала је на свим важнијим позоришним фестивалима у земљи и региону.

Њене режије награђене су на Стеријином по зорју (Радници умиру певајући), Фестивалу професионалних позоришта Србије (Негри), Которском фестивалу позоришта за децу, Звездаришту и Фестивалу независних продукција у Крагујевцу (Епске игрице: Зидане Скадра), Вршачкој позоришној јесени (Вучјак). Добитница је Годишње награде Малог позоришта „Душко Радовић“ (Дечак који каже да/дечак који каже не) и награде Пикиног фестивала у Велењу (Пипи Дуга Чарапа). За представу Шарлота добила је Награду за уметничку храброст на фестивалу PatosOffiranjе у Смедереву. Представљала је Словенију на фестивалу „Најбоље са истока“ у Бечу (Ниси заборавила, само се не сећаш више).

Преводи са француског и енглеског језика. Чланица је извршног одбора ASSITEJ Центра Србије. Учествовала је у оснивању уметничке групе Нор.ла!, у оквиру које реализује уметничке, истраживачке и активистичке пројекте који укључују пројекте са децом и младима (Лице места, Током лета током Саве, Шекспир у парку, Позориште на селу). Покренула је ONTD (Organisation of Nice Theater Directors) интернационалну и интерконтиненталну организацију позоришних редитеља.

Вечерас на репертоару

Позориште Аполо111 Букурешт Румунија

МЕДЕЈИНИ ДЕЧАЦИ

Режија: Андреј Мажери

Драматургија: Јонуц Сочиу, фрагменти из Еурипидове Медеје
Сценографија: Ирина Кирила / Михај Паун

Кореографија: Атила Бордаш
Дизајн звука: Адријан Пичиореа
Асистент режије: Теодора Петре, Виктор Тунсу
Звук: Андреј Михај
Светло: Маријус Ницу
Инспицијент: Михај Аксенте

Фото: Барна Немети
Плакат: Драгош Боткау
Посебну захвалност дугујемо Оани Пушкату

Играју:
Едуард Трифа
Александру Јон
Алекс Мире
Влад Јонуц Попеску
Алекс Киндриш Флорин Ајоан

РЕЧ СЕЛЕКТОРА

Представа редитеља Андреја Мажерија и драматурга Јонуца Сочиуа изванредан је, паметан, промишљен и оригиналан пример деконструкције и реконтекстуализације легендарног мита о Аргонавтима, јуначком путовању и подвизима. Интерполирајући у основну причу која се одвија у неком бару на грчкој обали четири кључне сцене из Еурипидове Медеје аутори имплицирају питања родне равноправности, дискриминације, мачизма и сексизма, мизогиније, сензибилности жена, мушке ароганције, али и мушке слабости и рањивости, пољуљаног маскулиног идентитета, планетарне усамљености и несигурности. Ванредно духовита, провокативна представа у обиљу питања и тема које отвара, у којој шесторица младих глумаца суверено, емотивно, снажно, прецизно, минуциозно, пластично, убедљиво, уверљиво и наизлед лако... демонстрирају уметност глумачке игре пар екселанс, од говорних партитура до сценског покрета. Апсолутни хит у Букурешту и фестивалима у Румунији, посебно међу узрастом од 17 до 25 година. Поучна за све генерације.

